

Obsah

Úvod	7
Uvedení do problematiky surdopedie	11
1. Sluchová ztráta v dospělém věku	15
1.1 Terminologie a její problematika	16
1.2 Disability studies	25
1.3 Deaf studies a Deafhood	27
1.4 Audismus	29
1.5 Diskuse k problematice audismu	36
2. Komunikační, informační, sociální a mezilidské bariéry	41
2.1 Komunikační a informační bariéry	42
2.2 Sociální bariéry (a přístupnost informací)	50
2.3 Mezilidské bariéry	58
3. Psychologie a sluchová ztráta	63
3.1 Dětská psychika a ztráta sluchu	65
3.2 Faktory ovlivňující psychiku	65
Důležitost sociálních faktorů	66
Sebesystém a vztah k sobě	67
Rodiče a jejich zdroje podpory	69
3.3 Komunikace je otázkou číslo jedna	70
Zátěž kladená na rodiny s neslyšícím nebo nedoslýchavým členem	72
3.4 Historické přístupy k vývoji jazyka	73
Auditorní a jazyková deprivace	75
3.5 Modely odlišnosti	77
Pozitivní přístupy	77
3.6 Přijetí, sebepřijetí a formování identity	80
Speciální typy identit	82
Situace osob s pozdější ztrátou sluchu	83
3.7 Duševní zdraví neslyšících a osob s nedoslýchavostí	85
Psychodiagnostika	86
Duševní obtíže u osob se ztrátou sluchu	89
Psychoterapie	91
Jak tedy jako odborník postupovat?	92
3.8 Shrnutí	93

4. Komunikační strategie osob se ztrátou sluchu a využití služeb tlumočnicka znakového jazyka/přepisovatele	95
4.1 Profesionální organizace tlumočnicků znakového jazyka	107
5. Čtenářská gramotnost a specifika komunikace v psané češtině u jedinců se sluchovou ztrátou	109
5.1 Čtenářská gramotnost a osoby se sluchovou ztrátou	109
5.2 Psané texty Čechů se sluchovou ztrátou	117
5.3 Specifika textů psaných osobami se sluchovou ztrátou	118
Diakritika a hlásková stavba slov	118
Slovní zásoba	120
Morfologie a syntax	122
Slovesa a jejich tvary	125
Pragmatické aspekty v psané komunikaci autorů se sluchovou ztrátou	128
Koherence textu	129
5.4 Texty autorů se sluchovou ztrátou z pohledu celkové srozumitelnosti	131
5.5 Příčiny nízké úrovně gramotnosti u osob se sluchovou ztrátou	134
5.6 Výuka čtení, psaní a češtiny u žáků slyšících	135
5.7 Výuka čtení, psaní a češtiny u žáků se sluchovou ztrátou	136
Čeština jako druhý jazyk pro žáky se sluchovou ztrátou	139
5.8 Shrnutí	140
Seznam literatury	143
Seznam použitých zkratk	157
Rejstřík	159